

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

15 Temmuz 2022 tarihinde, bazı illerdeki taşınmazların acele kamulaştırılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararları Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Bitlis'in Ahlat ilçesine bağlı Tunus Mahallesi sınırları içerisinde bulunan bazı taşınmazlar Toplu Konut İdaresi (TOKİ) tarafından; Sakarya Karasu ilçesine bağlı Yukarı İncilli Mahallesi'nde bulunan bir taşınmaz Karasu Belediye Başkanlığı tarafından; Kocaeli Dilovası ilçesi Tavşancıl Mahallesi'ndeki bazı taşınmazlar Dilovası Belediye Başkanlığı tarafından; Malatya Hekimhan İlçesi Davulku, Boğazgören ve Bağyolu Mahallelerinde bazı taşınmazlar Maden Petrol İşleri Genel Müdürlüğü ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumları tarafından; Bolu Göynük İlçesi Çalköy Köyü'nde bazı taşınmazlar Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu tarafından ve Muğla Bodrum İlçesi Mazıköy Mahallesi'ndeki belirlenen parsel üzerindeki taşınmazın bir kısmı Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından acele kamulaştırılacaktır.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun acele kamulaştırma şartlarını düzenleyen 27 inci maddesi "3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Cumhurbaşkanınca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere o taşınmaz mala el konulabilir." demektedir. Acele kamulaştırmanın yapılabilmesi için seferberlik, savaş hali, kamu yararının acil olduğu durumlar gibi bazı özel şartların bulunması gerekmektedir. Buna karşın, son yıllarda Türkiye'de ranta dayalı, enerji, turizm, maden ve inşaat projeleri için Cumhurbaşkanının kararı ile acele kamulaştırmalar sıklıkla yapılmaktadır. Anayasanın 35 inci maddesinde tanımlanan mülkiyet hakkını da ihlal eden acele kamulaştırmalar sonrasında mağdur olan pek çok hak sahibi dava açmak zorunda kalmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1-Bitlis, Sakarya, Kocaeli, Malatya, Bolu ve Muğla İllerindeki taşınmazlar için acele kamulaştırma kararı verilmesinin gerekçesi nedir? 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun acele kamulaştırma şartlarını düzenleyen 27 inci maddesindeki koşullar mevcut mudur?
- 2- Bitlis, Sakarya, Kocaeli, Malatya, Bolu ve Muğla İllerindeki taşınmazlar için verilen acele kamulaştırma kararlarında üstün kamu yararı bulunmakta mıdır?
- 3- Bolu Göynük Çayköy Köyü'nde kömür çıkartan firmanın faaliyet alanını genişletmek için acele kamulaştırma yapılmasında kamu yararı var mıdır? Şirketin çıkarı için koşullar olmadan acele kamulaştırma kararı verildiği iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 4- Malatya Hekimhan İlçesi Davulku, Boğazgören Mahallesi'nde demir madeninin çıkartıldığı alanın genişletilmesi için acele kamulaştırma kararı verilmesinde kamu yararı var mıdır? Şirketin çıkarı için koşullar olmadan acele kamulaştırma kararı verildiği iddiasına ilişkin açıklamanız var mıdır?
- 5- Bolu ve Muğla İllerinde acele kamulaştırma kararı verilen taşınmaz mallar arasında tarım arazisi var mıdır? Var ise tarım ve hayvancılığın olumsuz etkilenmemesi için ne gibi önlemler alınacaktır? Bu konuda Tarım ve Orman Bakanlığı ile iş birliği yapılacak mıdır?
- 6- Acele kamulaştırılan bu alanların kıymet takdiri ne şekilde yapılmıştır? Hak sahiplerinin mağduriyetleri önlenmiş midir?
- 7- Son beş yılda acele kamulaştırma ile mülkiyetlerine el konan kaç hak sahibi dava açmıştır? Kaç acele kamulaştırma iptal edilmiştir?
- 8- Şirketlere rant sağlayan maden, enerji ve inşaat projeleri için hukuksuz bir şekilde yapılan acele kamulaştırmalara son verecek misiniz?